

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายจากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- n แทน จำนวนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มตัวอย่าง
- \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Mean)
- S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- SS แทน ผลบวกกำลังสองเฉลี่ย (Sum of Squares)
- df แทน ค่าที่ระดับความเป็นอิสระของการผันแปร (degree of freedom)
- MS แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง (Mean of Squares)
- F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความนัยสำคัญในการแจกแจงความแปรปรวนของตัวแปรอิสระตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป
- t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความนัยสำคัญในการทดสอบความแตกต่างรายคู่
- p แทน ค่าสำคัญทางสถิติทดสอบ
- * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย ได้นำเสนอ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของ องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการศึกษาที่ต่างกันของนายกองค์การบริหารส่วน ตำบลหรือ ผู้มีหน้าที่ในการจัดการขยะซึ่งส่งผลต่อสภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ใช้การวิเคราะห์ ความแปรปรวนของประชากร One Way ANOVA

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อ สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ใช้การวิเคราะห์ ความแปรปรวนของประชากร (t-test) Independent Sample

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์งานวิจัย ข้อที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการ ดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด มหาสารคาม ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จัดกลุ่มประเด็นและนำเสนอในรูปแบบตาราง ความถี่และร้อยละ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การ บริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยจะ ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 188)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ		
นายก อบต.	97	51.6
ผู้รับผิดชอบในการจัดการขยะ	91	48.4
รวม	188	100

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2.ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล		
เล็ก	105	55.9
ใหญ่	83	44.1
รวม	188	100.0
3. การศึกษาสูงสุด		
ไม่เกิน ม. 6 หรือเทียบเท่า	68	36.2
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	29	15.4
ปริญญาตรี ขึ้นไป	91	48.4
รวม	188	100.0

จากตารางที่ 8 พบ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะต่าง ๆ ได้ดังนี้
ตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด
มหาสารคาม มีจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 51.6 และเป็นบุคคลผู้มีหน้าที่ในการจัดการขยะของ
อบต. จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4

ขนาดของ อบต. พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ จำนวน 83 แห่ง คิดเป็น
ร้อยละ 44.1 และองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก จำนวน 105 คิดเป็นร้อยละ 55.9

ระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ เรียนจบปริญญาตรีขึ้นไป มี
จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4 รองลงมา จบชั้น ไม่เกินมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ
เทียบเท่า จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 36.2 และ สุดท้าย จบระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า
จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4

2. ผลการวิเคราะห์ สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของ
องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคามโดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 9 แสดงผลการ วิเคราะห์ สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการ
ขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมทุกด้านและ โดยรวมของแต่ละด้าน

การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ	\bar{X}	SD	ความหมาย
1. ด้านการวางแผน	3.16	0.76	ปานกลาง
2. ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ	3.14	0.68	ปานกลาง
3. ด้านการประเมินผลการจัดการขยะ	3.18	0.89	ปานกลาง
รวมการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการจัดการขยะโดยรวม	3.16	0.67	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่า สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ
ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง
($\bar{X} = 3.16$) เมื่อ พิจารณแต่ละด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($3.14 \leq \bar{x} \leq 3.18$)
เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้ ด้านการประเมินผลการจัดการขยะ ($\bar{X} = 3.18$) ด้านการ
วางแผน ($\bar{X} = 3.16$) และ ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ($\bar{X} = 3.14$) เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 10 แสดงผลการวิเคราะห์ สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการ
ขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ด้านการวางแผน

การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการวางแผน	\bar{X}	SD	ความหมาย
1. การดำเนินการเก็บรวมข้อมูลจากประชาชนที่เป็นประ โยชน์ ต่อการวางแผนการจัดการขยะ	3.25	1.02	ปานกลาง
2. การจัดประชุม หรือ พบปะพูดคุยกับประชาชนในท้องถิ่นเพื่อ เสนอข้อมูลที่เป็นประ โยชน์ต่อการวางแผนด้านการจัดการขยะ	3.17	1.07	ปานกลาง
3. การจัดให้ประชาชนร่วมวิเคราะห์สภาพปัญหาขยะของ ชุมชนทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ	2.97	0.91	ปานกลาง

การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการวางแผน	\bar{X}	SD	ความหมาย
4. การนำข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่ประชาชนให้ มาประกอบการจัดทำแผนการจัดการขยะ	3.23	0.93	ปานกลาง
5. การจัดให้ชาวบ้านได้ร่วมจัดทำร่างแผนงานการจัดการขยะในชุมชน	3.09	0.97	ปานกลาง
6. การดำเนินการ ให้ชาวบ้านวิภาค วิเคราะห์ ร่างแผนงานการจัดการขยะของชุมชนก่อนนำเข้าสู่สภา อบต.	3.13	0.96	ปานกลาง
7. การนำข้อวิภาค วิเคราะห์ของชาวบ้าน มาปรับปรุงแผนงานจัดการขยะชุมชน ก่อนนำเข้าสู่ สภา อบต.	3.31	0.97	ปานกลาง
รวมการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการวางแผน	3.16	0.76	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมของด้านการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$)

เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($2.97 \leq \bar{x} \leq 3.31$) เรียงลำดับจากสูงไปหาค่า 3 ข้อ ดังนี้ การนำข้อวิภาควิเคราะห์ของชาวบ้านมาปรับปรุงแผนงานจัดการขยะชุมชนก่อนนำเข้าสู่ สภา อบต. ($\bar{X} = 3.31$) การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการจัดการขยะ ($\bar{X} = 3.25$) การนำข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่ประชาชนให้ มาประกอบการจัดทำแผนการจัดการขยะ ($\bar{X} = 3.23$) และ การจัดให้ประชาชนร่วมวิเคราะห์สภาพปัญหาขยะของชุมชนทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ($\bar{X} = 2.97$) เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 11 แสดงผลการวิเคราะห์ สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ

การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ	\bar{X}	SD	ความหมาย
1. การจัดองค์การ	3.58	0.71	มาก
2. การจัดบุคลากร	3.16	0.81	ปานกลาง

การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ	\bar{X}	SD	ความหมาย
3. เทคโนโลยี	2.95	0.80	ปานกลาง
4. งบประมาณ	2.90	0.82	ปานกลาง
5. การกำจัดขยะ	3.10	0.86	ปานกลาง
การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ	3.14	0.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่า สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($2.90 \leq \bar{x} \leq 3.58$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การจัดองค์การ ($\bar{X} = 3.58$) การจัดบุคลากร ($\bar{X} = 3.16$) การกำจัดขยะ ($\bar{X} = 3.10$) เทคโนโลยี ($\bar{X} = 2.90$) และ งบประมาณ ($\bar{X} = 2.90$) เป็นลำดับสุดท้าย

ตารางที่ 12 แสดงผลการวิเคราะห์ สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ
ในประเด็นการจัดองค์การ

การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้าน การดำเนินงานจัดการขยะ ในประเด็นการจัดองค์การ	\bar{X}	SD	ความหมาย
1. การจัดการขยะมีความจำเป็นต้องอาศัยประชาชนในชุมชน ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง	4.15	0.93	มาก
2. การเปิดโอกาสให้ชาวบ้านแสดงความคิดเห็นว่า ควรจะ จัดแบ่งภาระหน้าที่อะไรบ้างในการจัดการขยะของชุมชน	3.48	0.94	ปานกลาง
3. การรณรงค์และเชิญประชาชน ทั้งขยะให้ถูกที่ และการคัด แยกประเภทของขยะ	3.60	0.94	มาก
4. การรณรงค์เพื่อให้ประชาชนรักษาสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่	3.61	0.93	มาก
5. การรณรงค์และเสริมให้ประชาชน ระบุภาระ หน้าที่ที่ จำเป็นต่อการจัดการขยะให้กับ อบต. เสมอ	3.40	0.91	ปานกลาง

การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้าน การดำเนินงานจัดการขยะ ในประเด็นการจัดองค์การ	\bar{X}	SD	ความหมาย
6. การเปิด โอกาสและสนับสนุน ให้ประชาชน การจัดตั้ง กลุ่มชุมชนเข้ามาช่วยรับผิดชอบโครงการจัดการขยะ	3.21	1.02	ปานกลาง
รวมการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการดำเนินงานจัดการขยะในประเด็นการจัดองค์การ	3.58	0.71	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ในประเด็นการจัดองค์การ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.58$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($3.21 \leq \bar{x} \leq 4.15$) เรียงลำดับจากสูงไปหาค่า 3 ข้อ ดังนี้ การจัดการขยะมีความจำเป็นต่ออาศัยประชาชนในชุมชนดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.15$) การรณรงค์เพื่อให้ประชาชนรักษาสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่ ($\bar{X} = 3.61$) การรณรงค์และเชิญประชาชน ทั้งขยะให้ถูกที่ และการคัดแยกประเภทของขยะ ($\bar{X} = 3.60$) และ การเปิดโอกาสและสนับสนุน ให้ประชาชน การจัดตั้งกลุ่มชุมชนเข้ามาช่วยรับผิดชอบโครงการจัดการขยะ ($\bar{X} = 3.21$) เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 13 แสดงผลการวิเคราะห์ สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ในประเด็นการจัดบุคลากร

การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ในประเด็นการจัดบุคลากร	\bar{X}	SD	ความหมาย
1. การสำรวจความคิดเห็นประชาชนเรื่องความเหมาะสมในการจัดแบ่งหน้าที่การควบคุมการบังคับบัญชาการจัดการขยะในชุมชน	3.10	0.96	ปานกลาง
2. การให้โอกาสชาวบ้านในชุมชนเข้ามาช่วยในการรักษาความสะอาดภายในชุมชน	3.38	1.00	ปานกลาง
3. ประชาชนแสดงออกถึงความพอใจต่อ การใช้อุปกรณ์และเครื่องมือกำจัดขยะของเจ้าหน้าที่	3.19	0.91	ปานกลาง

การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการดำเนินงานจัดการขยะในประเด็นการจัดบุคลากร	\bar{X}	SD	ความหมาย
4. ประชาชนมีส่วนในการกำหนดตัวเจ้าหน้าที่และคนงาน รักษาความสะอาดทางสาธารณะ	2.98	1.01	ปานกลาง
5. การดำเนินการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน และชาวชุมชน ในด้านการบริหารจัดการขยะอยู่เสมอ	3.13	1.01	ปานกลาง
การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ในประเด็นการจัดบุคลากร	3.16	0.81	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 พบว่า สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ในประเด็นการจัดบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$)

เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($2.98 \leq \bar{x} \leq 3.38$) เรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับ 3 ข้อ ดังนี้ การให้โอกาสชาวบ้านในชุมชนเข้ามาช่วยในการรักษาความสะอาดภายในชุมชน ($\bar{X} = 3.38$) ประชาชนแสดงออกถึงความพอใจต่อการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือกำจัดขยะของเจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 3.19$) การดำเนินการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานและชาวชุมชนในด้านการบริหารจัดการขยะอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.13$) และ ประชาชนมีส่วนในการกำหนดตัวเจ้าหน้าที่และคนงานรักษาความสะอาดทางสาธารณะ ($\bar{X} = 2.98$) เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 14 แสดงผลการวิเคราะห์ สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ในประเด็นเทคโนโลยี

การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ในประเด็นเทคโนโลยี	\bar{X}	SD	ความหมาย
1. การเชิญชวนประชาชนในชุมชนช่วยเหลือจัดหา อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ในการกำจัดขยะ	2.89	1.05	ปานกลาง
2. การให้โอกาสประชาชนได้มีส่วนเลือก อุปกรณ์และเครื่องมือที่ มีความทันสมัยสำหรับการใช้งานการจัดการขยะ	2.97	1.00	ปานกลาง

การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ในประเด็นเทคโนโลยี	\bar{X}	SD	ความหมาย
3. การนำเทคโนโลยีที่ประชาชนในชุมชนเห็นว่าเหมาะสมมาใช้ในการจัดการขยะ	2.91	1.04	ปานกลาง
4. การจัดกิจกรรมเพื่อระดม เครื่องมือที่จำเป็นต่อการกำจัดขยะจากประชาชนเสมอ	2.92	0.96	ปานกลาง
5. ประชาชนในชุมชนมีส่วนในการกำหนดมาตรฐานวิธีการขนย้ายขยะ ไปกำจัดที่มีความปลอดภัยถูกต้องตามหลักวิชาการ	3.06	0.93	ปานกลาง
รวมการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ในประเด็นเทคโนโลยี	2.95	0.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 พบว่า สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ในประเด็นเทคโนโลยี อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$)

เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($2.89 \leq \bar{x} \leq 3.06$) เรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับ 3 ข้อ ดังนี้ ประชาชนในชุมชนมีส่วนในการกำหนดมาตรฐานวิธีการขนย้ายขยะ ไปกำจัดที่มีความปลอดภัยถูกต้องตามหลักวิชาการ ($\bar{X} = 3.06$) การให้โอกาสประชาชนได้มีส่วนเลือก อุปกรณ์และเครื่องมือที่มีความทันสมัยสำหรับการใช้งานการจัดการขยะ ($\bar{X} = 2.97$) การจัดกิจกรรมเพื่อระดม เครื่องมือที่จำเป็นต่อการกำจัดขยะจากประชาชนเสมอ ($\bar{X} = 2.92$) และ การเชิญชวนประชาชนในชุมชนช่วยเหลือจัดหา อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการกำจัดขยะ ($\bar{X} = 2.82$) เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 15 แสดงผลการวิเคราะห์ สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ในประเด็นงบประมาณ

การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ในประเด็นงบประมาณ	\bar{X}	SD	ความหมาย
1. การจัดทำกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ให้ข้อมูลที่จำเป็นต่อการจัดทำงบประมาณด้านการจัดการขยะ	2.99	0.96	ปานกลาง

การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ในประเด็นงบประมาณ	\bar{X}	SD	ความหมาย
2. ประชาชนในชุมชนมีส่วนในการกำหนดแผนการจัดสรร งบประมาณสนับสนุนการจัดการขยะ	3.05	0.92	ปานกลาง
3. การจัดงบประมาณส่วนหนึ่งเพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการจัดการขยะ	3.07	0.99	ปานกลาง
4. ประชาชนในชุมชนได้บริจาคทรัพย์หรือวัสดุอุปกรณ์ที่ จำเป็นต่อการกำจัดขยะเสมอ	2.56	1.15	ปานกลาง
5. ประชาชนแสดงออกถึงความพอใจต่อจำนวนเงินที่เป็น ค่าธรรมเนียมในการจัดการขยะในชุมชน	2.84	1.15	ปานกลาง
รวมการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ในประเด็นงบประมาณ	2.90	0.82	ปานกลาง

จากตารางที่ 15 พบว่า สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของ
องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ด้านการดำเนินงานจัดการขยะในประเด็น
งบประมาณ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$)

เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($2.56 \leq \bar{x} \leq 3.07$) เรียงลำดับ
จากสูงไปหาต่ำ 3 ข้อ ดังนี้ การจัดงบประมาณส่วนหนึ่งเพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการจัดการขยะ ($\bar{X} = 3.07$) ประชาชนในชุมชนมีส่วนในการกำหนดแผนการ
จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดการขยะ ($\bar{X} = 3.05$) การจัดทำกิจกรรมเพื่อให้ประชาชน
ในพื้นที่ให้ข้อมูลที่จำเป็นต่อการจัดทำงบประมาณด้านการจัดการขยะ ($\bar{X} = 2.99$) และ
ประชาชนในชุมชนได้บริจาคทรัพย์หรือวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการกำจัดขยะเสมอ ($\bar{X} = 2.56$)
เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 16 แสดงผลการวิเคราะห์ สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการ
ขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ใน
ประเด็นการกำจัดขยะ

การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ในประเด็นการกำจัดขยะ	\bar{X}	SD	ความหมาย
1. การส่งเสริมให้เกิดองค์ความรู้เรื่องปัญหาและการจัดการ ขยะแก่ชาวบ้านเป็นประจำ	3.09	0.99	ปานกลาง

การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ในประเด็นการกำจัดขยะ	\bar{X}	SD	ความหมาย
2. การดำเนินการปิดป้ายประกาศ หรือ ได้เชิญชวนชาวบ้านทิ้งขยะให้ถูกที่ถูกต้อง	3.26	1.06	ปานกลาง
3. การรณรงค์เชิญชวนประชาชน การแยกชนิดของขยะก่อนจะทำการทิ้งลงถังขยะ	3.14	1.02	ปานกลาง
4. การดำเนินการเพื่อให้ประชาชนเข้ามาช่วยในการขนขยะไปสู่สถานที่กำจัดขยะ	2.99	1.10	ปานกลาง
5. การรณรงค์และส่งเสริมการนำเศษขยะกลับมา รีไซเคิลใหม่ อย่างสม่ำเสมอ	3.01	1.09	ปานกลาง
6. การรณรงค์และส่งเสริมการกำจัดขยะแก่ชาวบ้านเป็นประจำ	3.12	0.97	ปานกลาง
รวมการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ในประเด็นการกำจัดขยะ	3.10	0.86	ปานกลาง

จากรายที่ 16 พบว่า สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ด้านการดำเนินงานจัดการขยะในประเด็นการกำจัดขยะอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($2.99 \leq \bar{x} \leq 3.26$) เรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับ 3 ข้อ ดังนี้ การดำเนินการปิดป้ายประกาศ หรือ ได้เชิญชวนชาวบ้านทิ้งขยะให้ถูกที่ถูกต้อง ($\bar{X} = 3.26$) การรณรงค์เชิญชวนประชาชน การแยกชนิดของขยะก่อนจะทำการทิ้งลงถังขยะ ($\bar{X} = 3.14$) การรณรงค์และส่งเสริมการกำจัดขยะแก่ชาวบ้านเป็นประจำ ($\bar{X} = 3.12$) และการดำเนินการเพื่อให้ประชาชนเข้ามาช่วยในการขนขยะไปสู่สถานที่กำจัดขยะ ($\bar{X} = 2.99$) เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 17 แสดงผลการวิเคราะห์ สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ด้านการประเมินผลการจัดการขยะ

การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการประเมินผลการจัดการขยะ	\bar{X}	SD	ความหมาย
1. การดำเนินการให้ชาวบ้านได้เข้ามาช่วยใน การกำหนดมาตรฐานความสะอาดของสภาพแวดล้อมในชุมชน	3.17	1.00	ปานกลาง

การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ด้านการประเมินผลการจัดการขยะ	\bar{X}	SD	ความหมาย
2. การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนติดตามการทำงานของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชน	3.23	0.97	ปานกลาง
3. การเปิดโอกาสให้ชาวบ้านร่วมแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการขยะ	3.21	0.98	ปานกลาง
4. การให้ประชาชนเข้าถึงความพึงพอใจ ในความสำเร็จของการจัดการขยะในชุมชน	3.14	0.96	ปานกลาง
5. ประชาชนในชุมชนสามารถรับทราบข้อมูลความสำเร็จของการจัดการขยะ	3.14	1.01	ปานกลาง
รวมการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการ ขยะ ด้านการประเมินผลการจัดการขยะ	3.18	0.89	ปานกลาง

จากตารางที่ 17 พบว่า สภาพการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ด้านการประเมินผลการจัดการขยะ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$)

เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($3.14 \leq \bar{x} \leq 3.23$) เรียงลำดับจากสูงไปหาค่า 3 ข้อ ดังนี้ การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนติดตามการทำงานของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชน ($\bar{X} = 3.23$) การเปิดโอกาสให้ชาวบ้านร่วมแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการขยะ ($\bar{X} = 3.21$) การดำเนินการให้ชาวบ้านได้เข้ามาช่วยใน การกำหนดมาตรฐานความสะอาดของสภาพแวดล้อมในชุมชน ($\bar{X} = 3.17$) และ ประชาชนในชุมชนสามารถรับทราบข้อมูลความสำเร็จของการจัดการขยะ ($\bar{X} = 3.14$) เป็นอันดับสุดท้าย

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการศึกษาของนายก อบต. และ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการขยะ ต่อ การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการจัดการขยะของ องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 18 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการศึกษาของนายก อบต. และ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการขยะ ต่อ การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน

รวมการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการจัดการขยะ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	1.506	2	0.753	1.309	0.273
	ภายในกลุ่ม	106.476	185	0.576		
2. ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ	ระหว่างกลุ่ม	1.204	2	0.602	1.314	0.271
	ภายในกลุ่ม	84.779	185	0.458		
3. ด้านการประเมินผลการจัดการขยะ	ระหว่างกลุ่ม	1.237	2	0.618	0.773	0.463
	ภายในกลุ่ม	147.940	185	0.800		
รวมการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการจัดการขยะ	ระหว่างกลุ่ม	.605	2	0.303	0.618	0.540
	ภายในกลุ่ม	90.589	185	0.490		

จากตารางที่ 18 พบว่า นายก อบต. และผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการขยะที่จบการศึกษาในระดับไม่เกิน ม.6 หรือ เทียบเท่า อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และปริญญาตรีขึ้นไป มีการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมทุกด้านและ โดยรวมของแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบความแตกต่างของขนาดองค์กรบริหารส่วนตำบล ต่อการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม

ตารางที่ 19 แสดงผลการเปรียบเทียบ ขนาดองค์กรบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม

การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการจัดการขยะ	ตัวแปรอิสระขนาด อบต.	N	\bar{X}	S.D.	t	df	P
1. ด้านการวางแผน	เล็ก	105	3.15	0.78	-3.05	186	0.761
	ใหญ่	83	3.18	0.75			

การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ	ตัวแปรอิสระ ขนาด อบต.	N	\bar{X}	S.D.	t	df	P
2. ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ	เล็ก	105	3.07	0.70	-1.367	186	0.173
	ใหญ่	83	3.21	0.64	-1.382		
3. ด้านการประเมินผลการจัดการขยะ	เล็ก	105	3.07	0.92	-1.810	186	0.072
	ใหญ่	83	3.31	0.84	-1.830		
รวมการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ	เล็ก	105	3.10	0.73	-1.322	186	0.188
	ใหญ่	83	3.23	0.64	-1.342		

จากตารางที่ 19 พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ มีการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมทุกด้านและ โดยรวมของแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

5. ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม มีจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 34.04 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด (188 คน) ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์จัดกลุ่มประเภทของข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

5.1 ข้อเสนอแนะด้านการวางแผน

ตารางที่ 20 แสดงค่าความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม ด้านการวางแผน

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. องค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดการวางแผนซึ่งเป็นการเปิดโอกาสและดำเนินการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนมากพอ	42	65.63
2. องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีความสามารถพอที่จะดึงความร่วมมือจากชุมชนในการวางแผนการจัดการขยะ	36	56.25
3. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการจัดการขยะมากพอ	21	32.81
4. ปัญหาขยะเป็นปัญหาที่ไม่รู้จักจบสิ้น ขณะที่องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีขีดความสามารถในการจัดขยะ เพราะมุ่งแต่ไปทำถนนหนทาง	10	15.63

หมายเหตุ คิดจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เปิดทั้งหมด 64 คน

5.2 ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ

5.2.1 ประเด็นการจัดองค์กร

ตารางที่ 21 แสดงค่าความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ประเด็นการจัดองค์กร

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. องค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่งยังขาดการจัดรถเก็บและขนขยะ และการจ้างพนักงานขนขยะ เนื่องจากไม่มีพนักงานรับผิดชอบการจัดเก็บขยะที่เพียงพอ	51	79.69
2. องค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการจัดการเก็บขยะ เนื่องจาก การจัดการกับขยะของชุมชนเป็นเรื่องใหม่สำหรับ อบต.	40	62.50
3. องค์การบริหารส่วนตำบลควรดำเนินการให้หน่วยงานอื่นเข้ามามีส่วนช่วยเหลือในการจัดการขยะ	25	39.06
4. องค์การบริหารส่วนตำบลขาดการเผยแพร่ความรู้ในเรื่องการจัดการขยะ แก่ประชาชน ซึ่งพบได้จากความไม่รับผิดชอบในการทิ้งขยะ กล่าวคือ ประชาชนยังมักง่าย ไม่มีวินัย จึงทำให้บ้านเมืองสกปรกเต็มบ้านเมือง อบต. ต้องสร้างนิสัยให้ประชาชนมีความรับผิดชอบต่อในการเก็บขยะ และทิ้งขยะให้ถูกที่ถูกต้อง	12	18.75

หมายเหตุ คัดจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เปิดทั้งหมด 64 คน

5.2.2 ประเด็นการจัดบุคคล

ตารางที่ 22 แสดงค่าความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ประเด็นการจัดบุคคล

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
องค์การบริหารส่วนตำบลควร จัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบในเรื่องการจัดการขยะ ประจำ อบต. อย่างน้อย อบต. ละ 1 คน รับผิดชอบอย่างเต็มรูปแบบ เพราะปัจจุบันจำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอและยังขาดความสนใจ	13	20.31

หมายเหตุ คัดจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เปิดทั้งหมด 64 คน

5.2.3 ประเด็นเทคโนโลยี

ตารางที่ 23 แสดงค่าความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ประเด็นเทคโนโลยี

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อบต. ยังขาดอุปกรณ์ทันสมัย เช่น รถขนขยะ ในการจัดการกับขยะ ดังนั้นควรดำเนินการปรับปรุงและจัดหาอุปกรณ์ ที่ใช้ได้และเหมาะสมกับสภาพของการทำงาน ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ตลอดจนฝึกอบรมบุคลากรในการใช้อุปกรณ์ในการจัดการขยะให้มีความรู้และสามารถใช้ได้เป็นอย่างดี	36	56.25
2. จัดระบบการทิ้งขยะของชุมชน โดยมีการแยกประเภทของขยะ เช่น ถังขยะแห้ง และ ถังขยะเปียกและการทิ้งขยะที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล และบอกวิธีการใช้วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือใช้ในการจัดการกับขยะ	28	43.75

หมายเหตุ คัดจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดทั้งหมด 64 คน

5.2.4 งบประมาณ

ตารางที่ 24 แสดงค่าความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ประเด็นงบประมาณ

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. องค์การบริหารส่วนตำบลควรสนับสนุนงบประมาณแก่ชุมชนในการรักษาความสะอาดของชุมชน เช่น การจัดการแข่งความสะอาด ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลในชุมชน	46	71.88
2. องค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีงบประมาณในการจัดการขยะที่สอดคล้องกับปัญหาขยะที่กำลังประสบอยู่ เนื่องจากงบประมาณของ อบต. ได้จัดสรรไปให้ภารกิจอื่นแล้ว	21	32.81
3. องค์การบริหารส่วนตำบลควรหาวิธีการที่จะได้รับงบประมาณสนับสนุนในการจัดการขยะจากกระทรวงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม หรือจากหน่วยงานอื่นที่เป็นไปได้	15	23.44

หมายเหตุ คัดจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดทั้งหมด 64 คน

5.2.5 การปฏิบัติการกำจัดขยะ

ตารางที่ 25 แสดงค่าความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ ประเด็นการปฏิบัติการกำจัดขยะ

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อบต. ต้องดำเนินการดึงความร่วมมือในการจัดการขยะมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน	37	57.81
2. การดำเนินการจัดการขยะในปัจจุบันยังไม่เหมาะสมมากนัก เนื่องจากพื้นที่ในการกำจัดขยะไม่มีเพียงพอ ควรมีพื้นที่กำจัดขยะของทุกหมู่บ้าน	23	35.94
3. อบต. ควรถามถึงปัญหาเกี่ยวกับขยะในชุมชนบ้าง และ ที่สำคัญต้องดำเนินการโดยด่วนคือ จัดให้มีรถเก็บขยะเก็บตามหมู่บ้านทุก ๆ วันจะเป็นการดี	8	12.50

หมายเหตุ คัดจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดทั้งหมด 64 คน

5.3 ด้านการประเมินผลการจัดการขยะ

ตารางที่ 26 แสดงค่าความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม ด้านการประเมินผล

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อบต. ควรรับดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินการจัดการขยะ โดยให้ประชาชนทุกหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการประเมินผลตามสภาพที่เป็นจริง	55	85.94
2. อบต. ควรดำเนินการสอบถามความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อทราบถึงประสิทธิภาพของการดำเนินการจัดการขยะ	42	65.63
3. อบต. ควรนำผลการประเมินที่ได้มาปรับแผนการดำเนินการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วม เช่น ดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านการจัดการขยะของครอบครัว	30	46.88

หมายเหตุ คัดจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดทั้งหมด 64 คน

5.4 ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ

ตารางที่ 27 แสดงค่าความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ประชาชนส่วนหนึ่งยังไม่เห็นด้วยกับการดำเนินการจัดขยะอย่างเต็มรูปแบบ โดยเสียค่าธรรมเนียม เช่นเดียวกับเทศบาล	42	65.63
2. งบประมาณที่ อบต. ได้รับนำไปพัฒนาในด้านอื่นมากกว่า จึงไม่เพียงพอสำหรับการจัดการขยะ และผู้บริหาร อบต. บางส่วนเห็นว่าการจัดการขยะอย่างเต็มรูปแบบยังไม่จำเป็นสำหรับ อบต. เพราะยังไม่เป็นชุมชนที่หนาแน่น	31	48.44
3. ปัญหาที่สำคัญคือพื้นที่ในการกำจัดขยะของชุมชน ควรจัดการหาสถานที่สำหรับการทิ้งและกำจัดขยะของ อบต. อย่างเป็นทางการ เพราะผู้คนเริ่มจะหนาแน่นขึ้นทุกๆ วันซึ่งสามารถพบปริมาณขยะมากขึ้นโดยลำดับ	19	29.69

หมายเหตุ คัดจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดทั้งหมด 64 คน